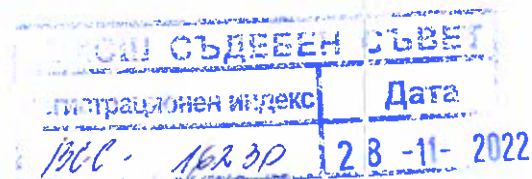

До
Съдийската колегия на
Висшия съдебен съвет

ОТГОВОРИ

От Добромир Андреев Андреев – съдия във Върховния административен съд,
кандидат в процедурата за избор на административен ръководител на
Административен съд София-град

Уважаеми членове на Съдийската колегия на ВСС,
Уважаема г-жо Гяурова –Вегертседер,

Във връзка със зададените въпроси изразявам следното становище:

1.Какво е Вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Темата за съдебната реформа е актуална през последното десетилетие. Дискусията по въпроса, касещ промяна на основния закон на Република България, следва да бъде задълбочена и всеобхватна. В нея следва да се включат както представители на законодателната власт, така и изявени експерти от научните среди, преподаватели, общественици, организации, имащи отношение с работата си към дейността на съдебната система и разбира се, магистратите. Тъй като става въпрос за фундаментални промени на основния закон, намирам, че те следва да бъдат приети с голям политически консенсус, което от своя страна изисква задълбочена подготовка, която да гарантира реализирането на тези промени.

Основната цел на промените следва да бъде гарантирането на независимостта на съдебната власт от една страна, а от друга, бързото и качествено правосъдие. Като последица от сериозен дебат намирам предложенията за разделянето на ВСС на два отделни органа, в продължение на реформата от 2016г., намаляване на политическото влияние във ВСС и гарантиране на възможността в кадровия орган да участват представители на академичните среди, изтъкнати юристи от практиката, членове на професионални юридически организации и др.

Безспорно, намирам за изключително важна ролята на магистратите при реализирането на съдебната реформа, в посока представянето на експертен анализ по отношение на предлаганите промени. Разбира се, в тази насока следва да бъде разработен съответен механизъм, с помощта на ВСС, за участието на представители на съдебната власт в този процес.

Намирам за изключително важно участието в работни групи на магистрати, утвърдени специалисти в съответната област, които да изразят становището си по конкретно формулираните промени, които биха допринесли за задълбочена дискусия по темата. Магистратите прилагат ежедневно нормативната база и именно през фокуса и емпириката на своята работа, биха

доловили евентуалните пропуски в предлаганата правна уредба, както и противоречия или трудности в евентуалното и прилагане. Това би било изключително важно за прецизирането на работещи правни норми, които ще допринесат за ефективно реформиране на съдебната система

2.Т.нар. „реформа на съдебната карта“ е в застои. Считате ли, че евентуално нейно възстановяване, като част от нея може да бъде приложена концепцията за Общностния съд? Смятате ли, че е нужна реформа на съдебната карта на административните съдилища?

Работата на всяка една система, включая и съдебната, би могла да бъде оптимизирана при възприемането и прилагането на добри практики. Ако при така задания въпрос се имат предвид мерките, посочени в речта на съдия Магс Јаегер, председател на Общностния съд, считам, че биха могли да се възприемат някои от подходите приети при Общностния съд, но това следва да бъде направено след широка дискусия на местно и национално ниво. Разбира се, при приемането на тези мерки, същите следва да бъдат съобразени с нуждите на конкретните звена от съдебната система, където следва да бъдат приложени. В АССГ, увеличаването на щата на съдиите през годините доведе до така целения резултат за регулиране общата натовареност на съда.

При приемането на евентуални мерки, те следва да са насочени към надграждането на постигнатите резултати в сферата на административното правораздаване и факта, че България показва отлични резултати по показателите бързина и качество на административното правосъдие, видно от Информационното табло на Европейския съюз в областта на правосъдието и докладите за върховенството на правото.

В тази връзка, отговорът на така поставения въпрос №2, последното изречение, е пряко свързан с отговора на въпроса за натовареността на съда. Нужда от „реформа на съдебната карта“ би следвало да бъде съобразена с натовареността на отделните административни съдилища в страната, числения състав на съдиите и администрацията, както и вариативността на постъпващите жалби и разглеждани дела. При изработването на „съдебната карта“ на административното правосъдие следва да се отчетат неговите специфики, тъй като то е единственият защитник на законните права и интереси на гражданите и юридическите лица от администрацията, поради което следва да ги отстоява и охранява, създавайки условия за непосредственост и близост до хората.

3.Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструмент/ от нормативен и организационен характер/ за постигане на по - равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Проблемът с неравномерната натовареност се свързва основно с липсата на ясен критерий, по който адекватно да се отчита натовареността на съдиите. Критерият „брой на дела“, не дава адекватна представа за правната и фактическа сложност на отделните дела. Наясно съм, че в момента се развива

проект на ВСС и МП по линия на ЕК в тази насока. Той кумулира усилия целящи формиране на критерии за натовареност, които да бъдат интегрирани в информационните системи, които обслужват общите и административните съдилища, съответно интегриране на модули натовареност, касаещи измерване на натовареността в ЕДИС и ЕИСС. Именно обединяването на последните две системи, при наличието на модул „натовареност“ ще даде ясна представа за натовареността на съдиите в цялата съдебна система.

До реализирането на този проект обаче, като временна мярка намирам, че следва да се ползват резултатите от СИНС при преценка на натовареността относно административното правораздаване. Макар същата да не отговаря в пълен обем на нуждите за измерване на натовареността, то тя представлява своеобразен критерии, които би могъл да бъде полезен в тази връзка.

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса- смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията за всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“ ?

Намирам, че е налице съществена разлика между размера на възнагражденията на най-ниските и най-високите нива в съдебната система. Възнаграждението за ранг е символично. Въпросът за възнагражденията се усложнява и от факта, че съдии на едно също ниво, в различните райони в страната получават едни и същи заплати при различна натовареност. Намирам за добра идеята за законово закрепване на критерии за определяне на възнагражденията на всички нива в съдебната система, след провеждане на задълбочена и всеобхватна дискусия по въпроса. Добра е идеята, колегите, които са били по-натоварени през годината да получават и по-високи възнаграждения за положени от тях труд. Следва да се извърши сравнителноправен анализ, каква е уредбата на този въпрос в другите страни-членки на ЕС, за бъде решен справедливо въпроса за достойното възнаграждение на всички български магистрати.

Запознат съм и с инициативата на БИПИ в тази насока, като приветствам всяка активност от юридическата общност в посока на това, магистратите да получат достойно възнаграждение за работата си.

5. Какво е вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Не съм работил със ЕИСС, но от информация от колеги от общите съдилища съм запознат с проблеми при въвеждането и. В проведени наскоро разговори, колегите споменават, че след констатираните проблеми и извършено доработване, ЕИСС започва да работи все по-добре.

6. В контекста на внесения в НС законопроект за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела, смятате ли, че процедурата го

медиация може да се приложи и в рамките на административното производство?

Има внесен законопроект в НС, който касае медиацията, но той не се отнася за административното правосъдие. Доколкото ми е известно и ВСС работи по проект в тази насока. Въпросът за задължителната медиацията в административното производство, според мен, значително се усложнява, предвид на страните в процеса и характера на административните правоотношения. Намирам за полезно в тази насока да бъде изследван европейския опит, например в административните съдилища в Германия, където голяма част от делата приключването не със съдебен акт, а със споразумение, което наподобява института на медиацията. Въпросът за медиацията в административното правосъдие следва да бъде подложен на сериозна дискусия, като всеки един механизъм, който облекчава работата на съда и гарантира правата на страните в процеса, следва да бъде разгледан подробно и оценен с нужното внимание.

7. През 2016г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, където правораздавателите понастоящем?

В концепцията си съм посочил като добра практика това, че на общите събрания на съдиите в АССГ се поставят за разглеждане не само въпросите от компетентността на събранията, но и такива от компетентността на административния ръководител. Целта е обсъждането и съобразяването им с колективната воля при вземането на важни организационни и управленски решения. Намирам, че така взетите решения спомагат за поддържането на колегиалните отношения в съда, защото именно общото събрание на един съд е мястото, където могат да се чуят и дискутират мненията на всички съдии. Еманацията на съдийското самоуправление са решенията на Общото събрание на съответния съд, като считам, че именно колективната воля и консенсуса и следва да бъдат обедняващото звено в работата на всеки един съд.

8. Смятате ли, че може да се злоупотребява със съдийското самоуправление? Например при разпределение на материи по тоделения.

Когато говорим за злоупотреба, това означава, че някой съзнателно се опитва да използва съдийското самоуправление за цели, различни от предвидените в закона. Съдийското самоуправление следва да бъде толерирано, надграждано и отстоявано. Считам, че целта на съдийското самоуправление, която изцяло подкрепям, е възможно повече решения от управленски и организационен характер да се вземат при широко и задълбочено обсъждане и максимален консенсус от Общото събрание на всеки съд.

9.В Националния план за възстановяване и устойчивост е предвидено през 2024г. да се направят изменения в Административнопроцесуалния кодекс, регламентиращи законовата рамка на е-правосъдие по административни дела. Какво е мнението Ви за готовността на АССГ, а и на другите административни съдилища в страната, да провеждат открити виртуални заседания и да осигурят упражняване на процесуални права и извършване на процесуални действия в електронна форма от страните чрез защитена идентификация?

Безспорно електронното правосъдие ще доведе до повишаването на бързината и качеството на правораздаването и облекчаване на достъпа до правосъдие от страна на физическите и юридически лица. Надявам се, че едновременно след като се запознаем с промените в АПК и регламентацията на законовите рамки за е-правосъдие по административни дела тогава ще може да изясним въпроса за провеждането на виртуални заседания и прочие в АССГ. Такава готовност към момента в съда от материално -техническа гледна точка липсва.

10.На стр.31 от концепцията си заявявате, че по ред причини, касаещи различия в организацията на работа във ВАС и АССГ деловодната система ЕДИС не би могла директно да бъде пренесена в АССГ по начина, по който се използва във ВАС. ЕДИС беше разработена още през 2016г., но до използването се стигна де факто едва тази година, поради множество дефекти и проблеми. ЕДИС е направена и за работа на първоинстанционни дела, но в крайна сметка беше използвана продължително време пилотно във ВАС. В случай, че не може да започнете работа в ЕДИС директно, какви са техническите възможности опциите на системата да бъдат индивидуализирани според вътрешната организация, въведена в АССГ? Колко време смятате, че ще е необходимо, докато ЕДИС бъде окончателно внедрена в АССГ?

Към момента ЕДИС, с която работи ВАС, не е въведена за работа в АССГ, но това предстои. Тази система не може да бъде възприета веднага за работа в АССГ поради разликата в естеството на дейността на двата съда. В концепцията си съм посочил подробно различията в работата на ЕДИС, съобразно спецификата в процеса на обработка на делата в АССГ. След известно доработване обаче, считам че тя ще отговори в пълен обем на нуждите на АССГ и ще облекчи работната, както на съдиите, така и на съдебните служители. Доколкото ми е известно ЕДИС започва да се внедрява за работа в различните административни съдилища в страната. Очаквам скоро такъв срок за внедряване на ЕДИС да бъде даден и на АССГ. За внедряването на тази система за използване в АССГ обаче са налице и редица други проблеми. В наличните сървъри на АССГ няма място за инсталирането на нова система, което налага извода, че са необходими както нови сървъри, така и още техника за сканиране на делата. Отделно от това, липсва фактически работна площ, където да се поставят техниката за сканиране, доколкото в АССГ постъпват средно над 13 хиляди дела на година. Нужно е и допълнително кадрово обезпечаване, което от своя страна отново се свързва с нерешения до този момент битов проблем. Смятам, че ВСС е запознат с така съществуващите проблеми, ще съдейства за тяхното решаване и съответно ще посочи изпълним срок за внедряването на ЕДИС за използване в АССГ.

11. Каква би била реакцията Ви в случай, че бъдете избран за административен административен ръководител в ситуации, в които съдия от Вашия съд уронва престижа на съдебната власт с действия извън съда?

Начина на формулиране на въпроса е относим към хипотезата за наличието на данни за извършено нарушение на Етичния кодекс от колега в АССГ. Ако това е така, ще предприема своевременно всички дължими действия като административен ръководител предвидени в ЗСВ.

На първо място обаче бих дал възможност на колегата да представи своята гледна точка, бих сондирал мнението на Етичната комисия, когато са налице условията за това, но бих бил непримирим в позицията си, че доброто име и авторитет на институцията и съдебната власт трябва да се пазят точно толкова внимателно, колкото и честта, достойнството и професионализма на всеки един колега – съдия.

С уважение

София, 28.11.2022 г.